

ontbreken der kniepeesreflexen; immers over hoeveel maanden is deze patiënt waargenomen? Ik herinner mij een dergelijk geval bij een jongen man voor jaren te hebben behandeld, waarbij ik toevallig van de familie vernam, dat een, door den patiënt genegeerde, hoogstvermoedelijk diphtheritische angina onmiddellijk was voorafgegaan, en waar na maanden eerst de kniepeesreflexen terugkeerden.

Wat zou in BOLTEN's geval de WASSERMANN-reactie geleerd hebben? In een ander geval, hetwelk ik ongeveer 24 jaren heb kunnen nagaan, en waar de diagnose aanvankelijk luidde „pseudotabes alcoolique”, ontbraken bij den ongeveer 22-jarigen man, die toen lues negeerde, de kniepeesreflexen, en *steeds daarna, gedurende vele jaren dat hij den indruk gaf volkomen normaal*, hoogstens wat hysterisch, te zijn. Thans heeft hij sedert eenige jaren onmiskenbaar tabes dorsalis, soms met cerebrale afwijkingen. Weder een andere, gehuwde jonge man, die lues en drankmisbruik ontkende, en dien ik, toenmaals te Apeldoorn, naar een oogarts te Utrecht zond, vertoonde vlak vóór zijn vertrek duidelijke kniepeesreflexen, maar bleek te Utrecht volgens dien oogarts geen reflexen te hebben, en bij mij, te Apeldoorn, een dag later wéér wel. Hij had namelijk de reis naar Utrecht per fiets gemaakt; vermoeid zijnde, had hij tijdelijk, zooals uit proefnemingen bleek, telkens geen kniepeesreflexen. Thans heeft ook hij tabes dorsalis met cerebrale vreemdsoortigheden (voorts een idioot kind, en volgens een anoniemen brief vermoedelijk lues van zijn vrouw).

Voordat men stigma degenerationis aanneemt, acht ik het dus van belang vooral naar voorafgegane infecties te zoeken en gedurende verscheidene jaren waar te nemen.

Utrecht, 24 Mei 1915.

P. F. ABBINK SPAINK.

VOORSTEL *d* VAN HET HOOFDBESTUUR.

Bij de beoordeeling van dit voorstel, moeten wij twee punten vooral in aanmerking nemen, en wel: 1°. in hoeverre is dat voorstel in overeenstemming met de belangen van onze maatschappij; en 2°. in hoeverre is het in overeenstemming met de door ons hoofdbestuur van dit of vorige jaren met het hoofdbestuur der Nederl. Maatschappij tot bev. der Pharmacie gemaakte afspraken.

Vooreerst wil ik bespreken het 2de punt, want het is voor ons gevoel hoogst onaangenaam, als men ons verwijt, dat wij ons woord breken, een verwijt, dat, na aanneming van de leiddraad onder 5. 2°. te Leiden, onze Maatschappij reeds eenmaal getroffen heeft in het *Pharmaceutisch Weekblad* van 30 Juli 1914, van den heer POSTHUMA. Een onaangename gewaarwording, als wij ons van geen schuld bewust zijn, maar ook den schijn moeten wij vermijden. En laden wij bij het aannemen van het voorstel *d* nu niet weer den schijn op ons, dat wij niet trouw blijven aan ons gegeven woord? Ik heb hier op het oog de afspraak door ons hoofdbestuur voor onze Maatschappij, met het hoofdbestuur der Nederl. Maatschappij tot bevordering der Pharmacie gemaakt, een afspraak, die van beide kanten een tijdlang als zóó bindend is beschouwd, dat op grond daarvan de afdelingsziekenfondsen werden opgericht, de voorgestelde statuten en reglementen door de beide hoofdbesturen goed- of afgekeurd werden. Ik begin met de voorwaarde, die blijkbaar door ons hoofdbestuur als een *conditio sine qua non* gesteld wordt (bldz. 1754 van dit *Tijdschrift*), nl. de verhouding van de honoraria der huisartsen en apothekers. Hier begaat ons hoofdbestuur een fout tegenover onze Maatschappij. Ten eerste gaat het uit van een conclusie uit het specialistenrapport (conclusie XIII), die eerst eenige waarde zou hebben, als de Maatschappij zich daarmede vereenigd had. Maar een ieder, die de buitengewone algemeene vergadering te Utrecht heeft bijgewoond, weet, dat het bedoelde rapport niet eens besproken is, en dat het, volgens den voorzitter, slechts te beschouwen is als een uiting van een groep personen, die op verzoek van het hoofdbestuur over het

specialisten-vraagstuk heeft beraadslaagd. Alvorens wij dus van deze conclusie mogen uitgaan, zouden wij 'deze eerst moeten aanvaarden, en zouden wij eerst behooren te weten, op welke gronden zij berust.

Daarnaast stelt het hoofdbestuur een verhoudingsgetal voor de vergoedingen der huisartsen en apothekers voor van 5 tot 3; het is mogelijk, dat dit juiste getallen zijn, maar bewezen is dit nog niet. Wij kunnen die cijfers niet halen uit eenige tot nog toe vaststaande waardeverhouding betreffende de verrichtingen van apothekers en geneesheeren. Verder had het mij niet onbelangrijk toegeschenen, te weten, of dit verhoudingsgetal door heel ons land wordt aanvaard. Ik meen toch te weten, dat in Utrecht, bij de voorgenomen oprichting van het afdeulingsziekenfonds, door de daarbij belanghebbende geneesheeren en apothekers de verhouding als 1 : 1 aanvaard is. En ook, dat in het afdeulingsziekenfonds voor 's-Hertogenbosch en O. het verhoudingscijfer een ander is, en dat tegen dit laatste door ons hoofdbestuur zelfs geen enkel bezwaar gemaakt is.

En nu de belangrijkste vraag. Toen met het hoofdbestuur der Ned. Maatschappij tot bevordering der Pharmacie de onderhandelingen geopend zijn, toen er een afspraak gemaakt is, is toen de verhouding der honoraria als voorwaarde gesteld? Is er in latere besprekingen tusschen de hoofdbesturen of hun afgevaardigden deze verhouding wederzijds aanvaard? Voor zoover ons door het hoofdbestuur daaromtrent gegevens ten dienste zijn gesteld, voor zoover mij de gegevens daaromtrent bekend zijn, geloof ik, dat dit een geheel nieuwe eisch is bij de onderhandelingen, op het oogenblik, dat men reeds bezig is het contract te formuleeren. En nu vraag ik, kan in dit tijdperk der besprekingen ons hoofdbestuur de algemeene vergadering nog dezen nieuwen eisch voorleggen? Ons hoofdbestuur, dat een afspraak gemaakt heeft, kan toch zeker niet uit zichzelf daarop terugkomen, zonder eerst met het hoofdbestuur der Ned. Maatschappij tot bevordering der Pharmacie tot overeenstemming te zijn gekomen, of met onderling goedvinden de afspraak verbroken te hebben.

Nu het contract zelf. Ook hierin kan ik niet van mij afschudden de gedachte, dat ons hoofdbestuur een eigenaardig figuur maakt. Naar aanleiding van de ontstemming onder de apothekers teweeggebracht, tengevolge van de overeenkomsten 5, 20, der leiddraad, houden de beide hoofdbesturen 5 Juli 1914 te Leiden een bijeenkomst. Daar verklaart ons hoofdbestuur zich voor arbitrage, zooals blijkt uit de opdracht aan de commissie. Deze commissie ontwerpt een contract, maar dit verwerpt ons hoofdbestuur, o.a. omdat de uitwerking van het arbitrage-denkbeeld, voor de overeenkomsten, welke niet door afdeulingsziekenfondsen worden uitgevoerd, niet hun goedkeuring wegdraagt. En in de punten voor een mogelijk contract, ons toegezonden, verwerkt ons hoofdbestuur dit denkbeeld in geheel nihilistische richting; er wordt nl. met geen woord over gerept. Welken indruk moet daarvan de buitenwereld krijgen?

En nu de punten van het contract zelf. Is hierbij de bedoeling van de hoofdbestuurder, een volstrekt bindende opdracht van de algemeene vergadering te krijgen, zoodat zij geen stap voor- of achteruit zullen kunnen? Dan meen ik, dat het hoofdbestuur voor een onmogelijke taak zal komen te staan. Bij contracten toch komt het dikwijls aan op een juiste woordenkeus, om de bedoeling van het contract niet te kunnen ontwijken. En hoe moeilijk een juiste woordenkeus is, hebben wij aan de leiddraad op ons bindend besluit gezien. Men heeft ons na een jaar moeten uitleggen, met behulp van een rechtsgeleerd hoogleeraar, wat met het bindend besluit bedoeld werd. Bij een contract zal dat zeker voorkomen moeten worden. Bij de voorgestelde punten ontbreekt bijv. de straf bij overtreding van dit contract door één der beide partijen. Voorts de mede-aansprakelijkheid in geldelijk opzicht van de Nederl. Maatschappij tot bevordering der Pharmacie voor ziekenfondsen, eigendom van onze maatschappij, ook door haar goedgekeurd.